

Consell de Memòria Democràtica i Patrimoni Industrial

Assumpte	Resum d'Acords
Lloc	presencial i telemàtica
Data i hora	20 de desembre de 2022, de 17.30 a 19.30 h.
Assistents	Sandra Enrique, consellera Emma Deusdat, consellera Maria Arenillas, consellera Eduard Milan, Apropat Marta Mas Perulles, Comissió Memòria i Gènere José Ángel Borlán, Societat d'Estudis La Verneda Sant Martí Jordi Salas, Societat d'Estudis La Verneda Sant Martí Ricard Terés, suport a les Taules de Memòria Arantxa Morán, Centre d'Estudis Sant Martí de Provençals Rosalia Esparza, Taller d'Història del Clot i Camp de l'Arpa Jacoba Castillo, Les Vernedes Carles Pinar, tècnic de la Direcció de Serveis a les Persones i Territori i Secretari del Consell

S'excusa:

Entitats i equipaments

Eduard Milan, Apropat
Marta Mas Perulles, Comissió Memòria i Gènere
José Ángel Borlán, Societat d'Estudis La Verneda Sant Martí
Jordi Salas, Societat d'Estudis La Verneda Sant Martí
Arantxa Morán, Centre d'Estudis Sant Martí de Provençals
Rosalia Esparza, Taller d'Història del Clot i Camp de l'Arpa
Jacoba Castillo, Les Vernedes

Ordre del dia: temes tractats i acords

1. Informacions diverses.
2. Nomenclàtor i noves propostes.
3. La SELAV (Societat d'Estudis de la Verneda de Sant Martí) i el Romango de Sant Martí.
4. Torn obert de paraules.

Punt 1. Informacions diverses

- ✓ El **Sr. Ricard Terés** explica el butlletí d'activitats i el grup de correu de protocol de la Regidoria Memòria:

- **Butlletí de memòria:** Us heu d'inscriure a través del web de Memòria Democràtica: <https://ajuntament.barcelona.cat/memoriademocratica/ca/>

En aquesta pàgina, a sota de tot, hi ha dues caselles: «Consulta'ns» (on es poden enviar preguntes o suggeriments) i «Estiguis al dia de les novetats» (per rebre el butlletí setmanal de memòria democràtica). Clicant a aquesta última accedireu a un breu formulari per inscriure-us al butlletí.

- **Mailing de protocol** de l'Ajuntament (base de dades de la Direcció Tècnica d'Actes Institucionals i Protocol), que permet a entitats i persones rebre invitacions a actes sobre temes memorístics.

Per entrar, un representant de l'entitat ha d'omplir el document que s'adjunta a la present acta, i signar-lo. A l'hora d'emplenar-ho, a l'apartat «altres dades» heu de posar 'entitats de memòria'.

Un cop complimentat, ens ho podeu fer arribar a taulesdememoria@bcn.cat per revisar-lo i introduir-lo a la base de dades corresponent.

Nota: al document hi ha un apartat que posa a/e i significa adreça electrònica. A vegades aquest apartat genera dubtes.

- ✓ No es pot aportar informació nova sobre Can Riera atès que el Director d'Arquitectura Urbana i Patrimoni està de baixa.
- ✓ Plaça o Jardí de Maria Lluïsa Algarra i Coma, encara no s'ha aprovat una intervenció a l'espai.
- ✓ La Plaça Klein, tal com es va informar a Consells anteriors, no es va aprovar perquè al costat hi ha un passatge que s'anomena Klein.
- ✓ Les 13 Rosas tampoc es va aprovar perquè, tal com ja s'havia comentat anteriorment, hi ha una denominació igual a un altre districte.
- ✓ El Passatge de Dolors Canals, aprovat per la Ponència al Districte de Sant Andreu, va ser un error que s'esmenarà.
- ✓ Espai al Poblenou per anomenar-lo Josep Maria Subirachs. Inicialment es van pensar en tres indrets, i la filla de l'escultor va trobar un d'ells idoni, però hores d'ara no està urbanitzat, i no hi ha previsió de fer cap intervenció. Caldria buscar un lloc alternatiu.
- ✓ S'informa sobre la col·locació de les plaques de Lola Iturbe i Grettel Amann (al Pla Cobega) i de Lolita Torrentó. Les primeres dues estan a punt de ser instal·lades. Pla de Ciutat va fer l'encàrrec. La previsió era que estiguessin al llarg de desembre però a data del Consell encara no hi són posades.

Sobre la placa de Lolita Torrentó , a data de 16 de desembre encara no hi havia el Decret. Es va publicar al BOPB el 25 de novembre, i s'està a l'espera del termini d'al·legacions.

La **Sra. Sandra Enrique** comenta que hi ha previst fer activitats a cada districte als vols del 8 de març, en el marc de la recuperació de memòria de les dones. Cada districte ha de gestionar uns espais als què se'ls ha donat el nom de dona.

- ✓ El **Sr. José Ángel Borlán** comenta que a la Plaça de Carme Balcells només han fet una elevació de la calçada com a intervenció urbanística. No coneixem el pla urbanístic de la zona. S'acorda esbrinar.
- ✓ La **Sra. Marta Mas** considera necessari fer una agenda d'activitats amb les què es visibilitzi i es faci difusió de les incorporacions de dones al nomenclàtor, així com d'altres esdeveniments de lluites democràtiques.
- ✓ La **Sra. Emma Deusdat** comenta que s'està treballant conjuntament entre les Regidories de Feminismes i de Memòria Democràtica per a la instal·lació de banderoles sobre aquest tema.

Es considera necessària la creació d'un espai de treball per concretar aquesta línia d'intervenció.

Punt 2. Nomenclàtor i noves propostes

La **Sra. Sandra Enrique** informa que a la darrera sessió de la Ponència del Nomenclàtor, del dia 15 de desembre, es va aprovar el faristol commemoratiu del fet de la tancada de les Dones del barri del Besòs al Patronat Municipal de l'Habitatge, l'any 1977, i la denominació de Rosalind Franklin a la plaça que hi ha al darrera de l'Escola La Pau.

Ara cal treballar conjuntament amb la Regidoria de Memòria el text que ha d'anar al faristol.

La **Sra. Marta Mas** presenta la proposta d'anomenar un espai amb el nom d'Elisa Uriz Pi, germana de Pepita Uriz, que ja té un espai amb aquest nom des del 2022. S'aprova la proposta, i es realitzarà informe per la Ponència del Nomenclàtor per la seva valoració.

El **Sr. Eduard Milán** comenta la lluita de l'escola bressol El Cascavell. La **Sra. Marta Mas** hi està d'acord si es vincula amb les diverses lluites que hi han hagut al barri.

La **Sra. Jacoba Castillo**, de Les Vernedes, explica la història d'aquest grup de dones. La seva demanda és que la plaça on està la sortida del metro La Pau, entre els carrers Guipúscoa i Ca N'Oliva, ara sense nom, s'anomeni 25 de novembre. Han esbrinat que no hi ha a la ciutat cap espai amb aquest nom, i l'AVV Verneda Alta ha donat el seu suport.

El **Sr. J.A. Borlán** indica que l'espai entre els carrers Concili de Trento i Bac de Roda, ara sense nom, també podria anomenar-se 25 de novembre.

La **Sra. Emma Deusdat** veu adient l'espai proposat per Les Vernedes perquè allà s'hi fan força activitats vinculades al 25N.

S'aprova la proposta de Les Vernedes. Cal fer informe per la Ponència del Nomenclàtor per tal que aquesta ho valori.

La **Sra. Sandra Enrique** comenta que es poden fer propostes abans d'acabar l'any.

La **Sra. Maria Arenillas** comenta que cal assegurar-se que a les plaques es posa el nom complet de les dones, perquè n'hi ha en que només posa el cognom.

El **Sr. J.A. Borlán** comenta que la seva entitat ha localitzat 70 llocs urbanitzats sense nom. I que, inicialment, han presentat per registre a l'ajuntament un llistat amb onze propostes de noms: masies, una fàbrica, entre d'altres. També proposen anomenar un espai amb el nom de Francisco Ibáñez. I posar a un jardí el nom de Mortadelo i Filemón. Podria ser al costat d'on viu el dibuixant, i posar unes figures d'aquests dos personatges.

En breu presentaran un llistat d'11 noms nous. Un d'ells és Nelson Mandela.

El **Sr. Eduard Milán** comenta que la desestimació d'anomenar Plaça Klein ha estat comunicada a les persones impulsores. Es demana de nou la recuperació de la font que hi havia allà.

També comenta que les cases del Passatge Aymà seran enderrocades. Apropa't i Arxiu Històric del Poblenou faran proposta d'espai a protegir.

Sobre Ca l'Illa, tal com es va explicar a anterior Consell, s'està atent als projectes que s'hi fan. I demanar saber qui fa les obres a Can Riera.

La **Sra. Arantxa Morán** esmenta que encara no s'ha fet el retorn al veïnat del procés participatiu de l'estació de la Sagrera a Sant Martí, que s'hauria d'haver fet al setembre de 2022. També comenta que a l'illa d'edificis situat al carrer Camp d'Arriassa, 77, i voltants, amb mosaics del mosaïcista Armand Olivé, són un patrimoni a protegir. Amb les recents obres cal revisar si s'ha instal·lat una correcta il·luminació i si s'ha previst la consolidació dels mosaics afectats per humitats en la part baixa, i si es farà algun tipus d'inauguració oficial del nou mosaic que va arranjar el mestre Olivé.

També comenta, a tall d'exemple sobre el tema exposat per la Sra. Maria Arenillas, que a la placa del Carrer Duoda no hi ha cap tipus d'informació que informi de qui era aquesta dona, ni la seva importància dins la Història.

Punt. 3. La SELAV (Societat d'Estudis de la Verneda de Sant Martí) i el Romanço de Sant Martí.

Es presenta un extracte sonor del Romanço. Seria convenient convertir el casset en format digital, per recuperar la qualitat de so, ara molt deficient. També es podria fer material didàctic conjuntament amb el Centre de Recursos Pedagògics de Sant Martí.

Una possibilitat és presentar el projecte a subvenció. S'enviarà correu amb la convocatòria a l'entitat.

La **Sra. Arantxa Morán** comenta que des del CESMP es recolza la necessitat de fer un nou enregistrament del romanço per a obtenir una còpia de qualitat, ja que és un tema que s'havia parlat amb el Sr. Cèsar Aguado, de la SELAV.

ACORDS:

- Informar al Consell de les novetats sobre la col·locació de les plaques de Lola Iturbe, Grettel Amann i Lolita Torrentó.
- Informar al Consell sobre les activitats de memòria als volts del 8M que té previst el districte. Si escau, crear un grup de treball per aquest fi.
- Informar al Consell de novetats sobre la intervenció urbanística al carrer Concilio de Trento, entre els carrers Selva de Mar i Treball. A data de redacció d'aquest esborrany, es pot informar que les obres de pacificació de trànsit van començar el dia 9 de gener, i farà que no es pugui circular tret de l'accés a un gual. Aquest espai rebrà el nom de Carme Balcells.
- S'aprova la proposta presentada per la Comissió de Memòria i Gènere per enviar a la Ponència el nom d'Elisa Uriz Pi.
- S'aprova la proposta presentada per Les vernedes per enviar a la Ponència per anomenar 25 de novembre, la plaça entre els carrers Ca n'Oliva i Rambla Guipúscoa.

La reunió finalitza a les 19.30h

Carles Pinar

Secretari del Consell de Memòria Democràtica i Patrimoni Industrial

Vist i plau
Sandra Enrique Aguilar
Consellera del Districte de Sant Martí

Barcelona, 20 de desembre de 2022

DEMANDES PER COMPLETAR L'ACTA, PER FER ARRIBAR AL SECRETARI DEL CONSELL.

Es demana, sis plau, a la Sra. Arantxa Morán si pot aportar més informació sobre la problemàtica entorn all mosaic d'Armand Olivé.

Es demana, sis plau, al Sr. Eduard Milán, si pot desenvolupar el seu comentari sobre l'Escola Bressol El Cascavell.